

บทที่ 5

สรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อหา แนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1- 4 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 381 คน ประกอบด้วย นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการสื่อสาร คณะรัฐศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์และวิทยาลัยอิสลามศึกษา
2. เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ส่วน คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และ จัดสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อหารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยมีกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร บุคลากร และผู้นำนักศึกษาที่ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 26 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการการวิเคราะห์โดยวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าสถิติต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านกีฬา ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการหารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน และเฉลี่ยรวมทุกด้าน ซึ่งการพิจารณาของคะแนน โดยใช้เกณฑ์ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ และมีเกณฑ์กำหนดการให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลางหรือเหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อยหรือเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความถี่ของคำตอบ

สรุปผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยมีข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ประจำปี 2555 จำนวนทั้งสิ้น 381 คน เพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3 ส่วนเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7 ทางด้านศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้จำนวน 381 คน นับถือศาสนาอิสลามมากที่สุด จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 85.6 นับถือศาสนาพุทธ 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 และนับถือศาสนาคริสต์และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ทางด้านระดับชั้นปีของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ ทางด้านคณะที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 คณะศึกษาศาสตร์ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 รองลงมาคือคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 ตามลำดับ ทางด้านที่พักอาศัย ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาในสังกัดหอพักมหาวิทยาลัย จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ หอพักเอกชน จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 บ้านพักส่วนตัว จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 ตามลำดับ

สำหรับผลสรุปการวิจัยความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก โดยวิเคราะห์เป็นรายด้าน ดังนี้

1. กิจกรรมวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการนั้น ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการกว้างขึ้น ($\bar{X} = 3.99$) และต่ำสุดคือ กิจกรรมด้าน วิชาการนั้น ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาส พัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ ($\bar{X} = 0.66$)

2. กิจกรรมกีฬา ผลการวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในด้านกีฬาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กิจกรรมด้านกีฬานั้น ได้ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาด้านน้ำใจ ของนักกีฬา รู้แพ้ รู้ภัย และรู้จักการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.02$) และต่ำสุดคือ กิจกรรมด้านกีฬานั้นยัง ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.85$)

3. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในด้านบำเพ็ญประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษามากที่สุด คือ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นั้น ส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสำนึกที่ดีในการช่วยเหลือสังคม ส่งเสริมให้มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์เพื่อนมนุษย์ ($\bar{X} = 4.28$) และต่ำสุดคือ กิจกรรมด้าน บำเพ็ญประโยชน์นั้น ส่งเสริมให้นักศึกษามีการพัฒนาด้านความสามัคคีจากการได้ทำกิจกรรมกับ ชุมชน ($\bar{X} = 4.14$)

4. กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรม นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในด้านศิลปวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษามาก ที่สุด คือ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมนั้น ส่งเสริมให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจ และซาบซึ้งใน ศิลปวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ($\bar{X} = 3.87$) และต่ำสุดคือ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมนั้น มีรูปแบบการ จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.83$)

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และการสนทนากลุ่ม Focus group ซึ่งผู้วิจัยได้สรุป และอภิปรายผลโดยรวมในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดกิจกรรมด้านวิชาการนั้น ได้ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการอย่างกว้างขวางขึ้น ($\bar{X} = 3.99$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยได้มุ่งเน้นและส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาความรู้และทักษะ ด้านวิชาการอย่างมีคุณภาพ โดยเรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆ เช่น การฝึกอบรมเรื่องที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อ นักศึกษา และเรื่องที่นักศึกษาสนใจ อาทิเช่น การปรับบุคลิกภาพเพื่อสร้างความมั่นใจ ภาวะความเป็น ผู้นำ ทักษะการพูดในที่สาธารณะ ทักษะทางสังคมความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ เป็นต้น ดังที่ วัลล ภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มี ประสบการณ์ด้านการทำงานร่วมกับกลุ่ม สามารถเสนอความคิดเห็น แสดงตน แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น พัฒนาความเข้าใจร่วมกัน พัฒนาความเป็นผู้นำ เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่ นักศึกษา รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักฝึกหัดการทำงานอย่างมีระบบและฝึกความคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล แต่ในขณะเดียวกันระดับความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในเรื่องการส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาส พัฒนาความรู้ ความสามารถทางวิชาการนั้นยังน้อย ($\bar{X} = 0.66$) อาจจะเป็นผลจากการจัดกิจกรรมทางวิชาการยังไม่ สอดคล้องตามความต้องการของกลุ่มนักศึกษา และยังไม่มีความเห็นในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการที่ ชัดเจนและเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับนายบุญรอด ดารี นายกสโมสรณ์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีที่ได้กล่าวในสนทนากลุ่มว่า “กิจกรรมทางวิชาการของ ม.อ.ปัตตานี ณ วันนี้ยังไม่เห็นที่ เด่นชัดมาก ที่เห็นๆก็จะมีของอาจารย์ซะส่วนใหญ่ ของนักศึกษาเองก็มี แต่ก็ยังน้อยนะผมว่านะ แต่ก็ยัง ดีที่มีอยู่”

โดยสรุปแล้ว การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถือเป็นอีกหนึ่งแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตได้เพิ่มพูนความรู้ทาง วิชาการอย่างกว้างขวางขึ้น แต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางมหาวิทยาลัยควรสร้างโอกาส และเวทีใน การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านวิชาการให้มากขึ้น เพื่อเป็นโอกาสในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ ทางวิชาการมากขึ้นกว่าเดิม

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านกีฬา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬามากที่สุด คือ ทางมหาวิทยาลัยได้มีการส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทางด้านน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ภัย และรู้จักการทำงานเป็นเป็นทีม ($\bar{X} = 4.02$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยได้มุ่งเน้นและส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมกีฬา โดยจัดให้มีการบริการด้านสุขภาพ และจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์ให้กับนักศึกษาได้ออกกำลังกาย เรียนรู้กฎ กติกา มารยาท เพื่อให้เกิดพัฒนาการในทุกด้านและนำมาซึ่งความร่วมมือในการเรียนและปฏิบัติงาน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเองยังมีนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพให้กับนักศึกษา อีกด้วยดังที่ สมชาย ไกรสังข์ (2540) กล่าวถึงไว้ว่า กิจกรรมกีฬาซึ่งอยู่ภายใต้การจัดการและการดำเนินการที่ถูกต้องจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปรับตนให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี เช่น ด้านลักษณะประจำตัวจะส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีความกล้า ความคิดริเริ่ม ความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเอง สำหรับลักษณะในหมู่พวกเขาจะช่วยส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีความเห็นอกเห็นใจ มีความสุภาพ มีความร่วมมือกัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีน้ำใจนักกีฬา เคารพในสิทธิผู้อื่น เลียสละประโยชน์ส่วนตนและเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี จะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถรู้พฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนร่วมได้เป็นอย่างดี เพื่อจะช่วยเหลือ แก้ไข ให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะเป็นที่ปรารถนาของสังคมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ในขณะที่เดียวกัน นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีนั้นยังขาดการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.85$) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนายมาตุรีดี มะสาแม นักวิชาการอุดมศึกษา กองกิจการนักศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ว่า “เรามีกิจกรรมด้านกีฬา เพราะมหาวิทยาลัย ให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมกีฬา โดยจัดให้มีการบริการด้านสุขภาพ มีองค์กรที่ดูแลกิจกรรมกีฬาโดยตรง มีการจัดการแข่งขันกีฬาภายในภายนอก เพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์ให้กับนักศึกษา พร้อมมองว่า ได้ออกกำลังกาย เรียนรู้กฎ กติกา มารยาท เกิดพัฒนาการในทุกด้านในขณะที่เดียวกัน มอ.เราก็เป็นมหาวิทยาลัยที่มีนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพให้กับนักศึกษาด้วย สิ่งหนึ่งที่ยากให้เต็มเต็มคือเรื่องการมีส่วนร่วมในการเล่นกีฬา ควรจะมีกิจกรรมกีฬาทั้งผู้ใหญ่กับเด็กทั้งมหาลัยสักครั้ง รู้สึกมันเป็นความผูกพัน”

โดยสรุปแล้ว การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านกีฬาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีนั้น ทางมหาวิทยาลัยได้มีการส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทางด้านน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ภัย และรู้จักการทำงานเป็นเป็นทีมได้เป็นอย่างดี และควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมกีฬาระหว่างนักศึกษา บุคลากร เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และผู้บริหารเพื่อให้เกิดความผูกพันในฐานะลูกสงขลานครินทร์ ตลอดจนสร้างโอกาสในการสร้างมิตรภาพระหว่างนักศึกษา บุคลากร อาจารย์และผู้บริหารอีกด้วย

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นั้นได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสำนึกที่ดีในการช่วยเหลือสังคม ส่งเสริมให้มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์เพื่อนมนุษย์ ($\bar{X} = 4.28$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม ช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ได้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ในที่ห่างไกลความเจริญ ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดโอกาสในการศึกษา ฯลฯ นักศึกษาจึงอาสาเข้าไปพัฒนาสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ดังที่ สำเนา ขจรศิลป์ (2538) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาสังคมเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นตลอดจนมีความสำนึกถึงความรับผิดชอบที่ดีต่อสังคม โดยเฉพาะชนบทเสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวมในระหว่างนักศึกษาร่วมสถาบันและสถาบันต่างกัน เพื่อฝึกให้นักศึกษา เป็นผู้นำที่มีความสามารถและเป็นผู้ตามที่ดีโดยรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ รู้จักผ่อนปรนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น มีเหตุผล รอบคอบ และอดทน ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนในชนบทเห็นความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งมีความคิดที่สร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม ซึ่งยังได้สอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการสร้างจิตวิญญาณช่วยเหลือสังคม ดังพระราชปณิธานในสมเด็จพระบรมราชชนก ที่ว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นกิจที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาก ทรัพย์ และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์” ซึ่งเป็นจิตวิญญาณที่สำคัญยิ่งของมหาวิทยาลัยในการบ่มเพาะและพัฒนาการศึกษาอีกด้วย ในขณะที่เดียวกัน นักศึกษายังมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นั้นยังขาดการสร้างสามัคคีจากการทำกิจกรรมในชุมชน ($\bar{X} = 4.14$) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ อาจารย์สุธา เกลาณีดี รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและกิจการพิเศษ ว่า “การจัดกิจกรรมนักศึกษาของพวกเราส่วนใหญ่ ไปเน้นเรื่องการจัดอย่างเดียว เราต้องไม่ลืมเรื่องของการวางแผนร่วมกัน และการประเมิน การพูดคุยถึงปัญหาการจัดกิจกรรม แล้วไม่ลืมถึง สิ่งที่เราจะได้รับจากการทำกิจกรรม เหมือนกิจกรรมที่ลงชุมชน เราต้องเน้นให้เราได้รู้จักกระบวนการสร้างความคุ้นเคย สร้างสามัคคี ไม่ใช่ว่า ทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ความผูกพันกับกิจกรรมก็จบไปด้วย”

โดยสรุปแล้ว การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีนั้น ได้ส่งเสริมให้มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์เพื่อนมนุษย์ ดังพระราชปณิธานในสมเด็จพระบรมราชชนก ที่ว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นกิจที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาก ทรัพย์ และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์” ซึ่งเป็นจิตวิญญาณที่สำคัญยิ่งของมหาวิทยาลัยในการบ่มเพาะและพัฒนาการศึกษาอีก

ด้วย สิ่งที่สำคัญอีกประการที่ควรตระหนักนั้นก็คือ การสร้างความผูกพัน ความสามัคคีในชุมชนนั้น ต้องมีความหนักแน่นกว่าที่เป็นอยู่ และการจัดกิจกรรมนักศึกษาทางด้านบำเพ็ญประโยชน์ทุกครั้งนั้น ต้องตระหนักถึงการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนอีกด้วย

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านศิลปวัฒนธรรม พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมนั้นเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจ และซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ($\bar{X} = 3.87$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทย โดยมีงานพัฒนานักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่มีการจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมในรูปแบบของการอนุรักษ์ จัดขึ้นทั้งภายในมหาวิทยาลัยและนอก ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นการพัฒนานักศึกษามีความเป็นไทย รู้จักภาคภูมิใจในความมีเอกลักษณ์ของชาติ ชื่นชมศิลปวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี คนตรี นาฏศิลป์ไทยและพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพ มีความสามัคคี มีความประพฤติที่ดีงามสอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมของคนไทย และเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม และยังคงความงดงามในฐานะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีนโยบายและพันธกิจในฐานะเป็นศูนย์กลางของภาคใต้ในการอนุรักษ์ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่อีกด้วย ในขณะที่เดียวกัน นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาทางด้านบำเพ็ญประโยชน์ว่า กิจกรรมนั้นยังขาดรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับคุณบรรจง เฉลิมวงศ์ ที่ได้กล่าวในที่สนทนากลุ่มว่า “กิจกรรมที่พวกเราจัดๆอยู่มีเยอะจนไม่รู้ที่เราทำอะไร ไปบ้าง แต่ถ้าไปดูแผนเราก็ทราบ สิ่งหนึ่งที่มองตอนนี้ก็คือกิจกรรมเรื่องวัฒนธรรม นอกจากที่เราทำกันอยู่วันนี้ เราต้องสร้างความหลากหลาย ต้องหาจุดร่วมในการจัดกิจกรรม เพราะเรามีทั้งพุทธ อิสลาม คริสต์ เราทำไงก็ได้เพื่อให้ทุกกลุ่มสามารถร่วมกิจกรรมได้ ไม่ผิดหลักตามศาสนา เคารพศกิตาทางวัฒนธรรม อีกอย่างที่เรามองตอนนี้คือ ต้องสอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการสร้างจิตวิญญาณช่วยเหลือสังคม ดังพระราชปณิธานในสมเด็จพระบรมราชชนก ซึ่งเป็นจิตวิญญาณที่สำคัญอย่างยิ่งในการบ่มเพาะและพัฒนานักศึกษาสำหรับจิตวิญญาณดังกล่าวมันได้สร้างความเป็นอัตลักษณ์ให้กับนักศึกษาเราด้วย”

โดยสรุปแล้วการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีนั้น ได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจ และซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย แต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางมหาวิทยาลัยควรสร้างกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม ที่มีความหลากหลายมากขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา และส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของนักศึกษา ได้อย่างลงตัว

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีควรเป็นไป เพื่อพัฒนานักศึกษาในทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยนำกิจกรรมเสริม หลักสูตรที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด มาเป็นแนวทางในการร่างหลักสูตรการจัดกิจกรรม ประกอบกับ นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไปได้ ดังนี้

1.1 กิจกรรมทางวิชาการนั้น มหาวิทยาลัยควรมีเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทาง วิชาการของกลุ่มนักศึกษา เพื่อเป็นช่องทางในการ ถ่ายทอดองค์ความรู้จากการทำกิจกรรมระหว่าง นักศึกษาตนเอง พร้อมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนาทักษะทางวิชาการของนักศึกษาได้ดี ยิ่งขึ้น อาทิเช่น กิจกรรมเวทีคุณภาพนักศึกษา เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศาสตร์ต่างๆที่มีความถนัดของกลุ่ม นักศึกษา

1.2 กิจกรรมทางด้านกีฬา มหาวิทยาลัยควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพร่วมกับกลุ่ม นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และผู้บริหาร ทั้งนี้เพื่อสร้างความผูกพันระหว่างกัน สามารถเข้าถึงการ ทำงานร่วมกันในอนาคตได้อย่างดียิ่งขึ้น

1.3 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ มหาวิทยาลัยควรกำหนดหลักสูตรการจัดกิจกรรม นักศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชน สร้างความสามัคคี และสามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลในชุมชนให้ได้ ยิ่งขึ้น

1.4 กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ ส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้มากขึ้น

2. การจัดกิจกรรมนักศึกษาในแต่ละครั้ง ควรคำนึงถึงปรัชญา และวัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักได้อย่างชัดเจน อาทิ เช่น

2.1 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ได้แก่ กิจกรรมซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม และ ปลุกฝังให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนา และบำเพ็ญประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง ส่งเสริม และปลุกฝังความสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ สร้างความมีจิตสำนึก สาธารณะเพื่อสังคมส่วนรวม เช่น สร้างอาคาร เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน บริการเพื่อชุมชน เป็นต้น

2.2 กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพัฒนา และ

ก่อให้เกิดความสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะให้นักศึกษาเพื่อให้เกิดความสุนทรีย์ภาพโดยทั่วไปและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ รวมถึงฟื้นฟู อนุรักษ์ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยให้นักศึกษา ส่งเสริมความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมนานาชาติรวมถึงปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องบนพื้นฐานความเป็นไทย

2.3 กิจกรรมวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ ทักษะและสร้างเสริมความมีวินัยทางสังคม หรือวิชาชีพหรือวิชาการ เช่น กิจกรรมทางภาษา คอมพิวเตอร์ การติดต่อสื่อสาร การพัฒนาบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำพฤติกรรมกรรมการแสดงออก ส่งเสริมประสบการณ์และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

2.4 กิจกรรมกีฬา ได้แก่ กิจกรรมที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกีฬา วิธีการเล่นกีฬาที่ถูกต้อง เหมาะสมสำหรับประเภทกีฬา ปลูกฝังการมีน้ำใจนักกีฬา ส่งเสริมการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ

3. การวางแผนกิจกรรมนักศึกษาควรค้นหาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา หรือ ความต้องการของนักศึกษา เพื่อให้การจัดกิจกรรมนักศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องตามเป้าหมาย หรือความต้องการของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

4. มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ภายใต้กรอบการทำงานที่มีคุณภาพ หรือกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้เป็นกลไกในการควบคุมการทำงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการคุณภาพพื้นฐานที่ต้องการสร้างให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้นำมาใช้ คือ กระบวนการวงจร PDCA (Plan - Do - Check - Act) ของศาสตราจารย์เดมมิ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น สามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้

4.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีทักษะในการกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ หาวิธีการและกระบวนการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ๆ โดยจะต้องมีการกำหนดตัวบ่งชี้กำกับไว้ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการประเมินผลการดำเนินการ

4.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีทักษะในการปฏิบัติตามแผน ตามขั้นตอนและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก จะต้องมีการปรับแผนในระหว่างดำเนินการ โดยมีคำอธิบายและเหตุผลประกอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มี

ทักษะในการรวบรวมข้อมูลของผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับประเด็นตัวบ่งชี้ที่ตั้งไว้ เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกับเป้าหมายของแผนในขั้นตอนที่ 1 ในการประเมินนี้จะต้องพิจารณาในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของผลงานด้วย ซึ่งควรจะดำเนินการในลักษณะกรรมการ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องมาร่วมในกระบวนการประเมินด้วยเพื่อจะได้ลอคอคติและลคปจจยแทรกในการประเมินผลงานของตัวเอง โดยอาจใช้วิธีการในหลายรูปแบบ เช่น ใช้แบบสอบถาม ใช้การสังเกตภาพจริง หรือใช้การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียก็ได้ ซึ่งวิธีการนี้ ถือเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการตรวจสอบการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

4.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีทักษะที่ต้องการให้นำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในครั้งต่อไป ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เช่น สร้างความพึงพอใจให้มากขึ้น ผลงานได้รับรางวัลคุณภาพ มีการประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย มีปริมาณงานมากขึ้น สร้างความคุ้มค่า หรือสร้างคุณค่าของผลงานให้สูงขึ้น

5. การจัดกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ควรให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการจัดกิจกรรมนักศึกษา หรือการวางแผนการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างชัดเจนมากขึ้น

6. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบ หรือแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อย่างชัดเจน ดังนี้

6.1 การจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ควรส่งเสริมให้องค์กรนักศึกษาจัดทำนโยบายและแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนแผนงบประมาณขององค์กรที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างชัดเจน

6.2 การวางแผนกิจกรรมนักศึกษา จะต้องมีการนำปัญหาอุปสรรคในกิจกรรมก่อนหน้าหรือกิจกรรมเดียวกันในปีที่ผ่านมา ตลอดจน ความต้องการของกลุ่มกิจกรรมนั้น ๆ มาพิจารณาเพื่อปรับแผนและวัตถุประสงค์รวมทั้งประโยชน์ของโครงการด้วย

6.3 จะต้องมีการแถลงนโยบายและแผนการปฏิบัติงานดังกล่าวต่อที่ประชุมสภานักศึกษา ในการประชุมใหญ่ขององค์กรนักศึกษาสามัญ ครั้งที่ 1 (แถลงนโยบาย) เพื่อให้มีการลงมติรับรองนโยบายและแผนการปฏิบัติงานขององค์กรต่าง ๆ ที่เสนอมารวม ทั้งจัดส่งนโยบายและแผนการดำเนินงานให้แก่มหาวิทยาลัยทุกครั้ง จึงจะสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้

6.4 ในขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมนั้น องค์กรนักศึกษา มีการขออนุมัติจัดทำกิจกรรม โดยผ่านการพิจารณาจากสภานักศึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของกิจกรรมต่าง ๆ ก่อนเข้าสู่การพิจารณาจากงานกิจกรรมนักศึกษา ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา และรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวิทยาเขตปัตตานีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติกิจกรรมทุกกิจกรรม

6.5 หลังจากดำเนินงานกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมไปเรียบร้อยแล้ว องค์กรนักศึกษา ที่ขออนุมัติจัดกิจกรรมจะต้องประเมินผลโครงการ และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานกิจกรรมที่ประกอบด้วยงบประมาณ ระดับความสัมฤทธิ์ผลของโครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะภาพประกอบกิจกรรม และรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นรูปเล่มเสนอต่อมหาวิทยาลัย โดยผ่านสภานักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา และรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวัฒนธรรมวิทยาเขตปัตตานี เพื่อรับทราบผลการปฏิบัติงานตามลำดับ

6.6 สำหรับการนำผลการประเมินโครงการมาปรับปรุง แผนและโครงการในการดำเนินกิจกรรมต่อไป องค์กรนักศึกษาต่าง ๆ จัดโครงการสัมมนาคณะกรรมการองค์กรนักศึกษา เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์กรในปีที่ผ่านมาจากคณะกรรมการเดิมสู่คณะกรรมการบริหารองค์กรชุดใหม่ รวมทั้งสภานักศึกษา จัดโครงการประชุมใหญ่องค์กรนักศึกษาสามัญ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานขององค์กรนักศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

6.7 ผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาควรมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน และเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญให้กับคนรุ่นหลังในการปฏิบัติงาน

6.8 ผลการดำเนินงานต่าง ๆ ก็ควรมีการถ่ายทอด (Report) ให้กับคนรุ่นหลัง เพื่อรับทราบถึงกระบวนการทำงาน แนวทางการทำงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการทำงานอีกด้วย ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดกิจกรรมนักศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีให้มีคุณภาพต่อไป

7. สำหรับกิจกรรมที่นักศึกษาดำเนินการ องค์กรนักศึกษาที่ขออนุมัติจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานกิจกรรมเสนอต่อมหาวิทยาลัยทุกครั้ง โดยผ่านสภานักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา และรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวัฒนธรรม วิทยาเขตปัตตานีตามลำดับ เพื่อรับทราบผลการปฏิบัติงานกิจกรรม รวมถึงการใช้กลไกในการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลกันเองของนักศึกษา ซึ่งมีสภานักศึกษาเป็นองค์กรที่ทำหน้าในการ

ตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรนักศึกษาต่าง ๆ โดยสถานศึกษามีการจัดประชุมสรุปผลการปฏิบัติงานขององค์กรนักศึกษา ผ่านการประชุมใหญ่ขององค์กรนักศึกษา สมัยสามัญ ซึ่งในการประชุมนี้ องค์กรนักศึกษาทุกองค์กร จะต้องแถลงผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนการปฏิบัติงานที่ได้แถลงไว้ ซึ่งจะต้องรายงานผลการปฏิบัติงานกิจกรรม งบประมาณ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางแก้ไขปรับปรุง และต้องมีการลงมติรับรองผลการดำเนินงานจากที่ประชุมสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นการติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานในหมู่นักศึกษด้วยกันเองอีกด้วย

8. การจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ควรนำข้อกำหนดคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มาเป็นแนวทางในการร่างหลักสูตรการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรติดตามประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานักศึกษา โดยมีการจัดประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละด้าน แต่ละประเภทของกิจกรรมนักศึกษา และมีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานักศึกษา เพื่อติดตามความก้าวหน้าของดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งได้จัดโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานักศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยมีผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาจากทุกคณะ/วิทยาลัย เข้าร่วมโครงการเพื่อประเมินผลสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ รวมถึงทบทวนแผนยุทธศาสตร์และแผนการปฏิบัติงานประจำปี มีการระดมความคิดแบบบูรณาการในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการพัฒนานักศึกษา การจัดกิจกรรมนักศึกษา การวางแผน การกำหนดโครงการและกิจกรรม และหาแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีอัตลักษณ์มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มหาวิทยาลัย และพันธกิจในการพัฒนานักศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติงานร่วมกันแบบบูรณาการตามแนวนโยบายที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรมีระบบติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา โดยกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นทุกๆ กิจกรรมจะต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และมหาวิทยาลัยควรมีเวทีในการนำเสนอ โครงการด้านพัฒนานักศึกษา ของนักศึกษา บุคลากร เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือแนวทางในการพัฒนานักศึกษา ตลอดจนมีแนวปฏิบัติในการพัฒนานักศึกษาได้อย่างลงตัวในฐานะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

นอกจากนี้ แนวทางการ จัดกิจกรรมนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้มาจากการ วิจัยครั้งนี้มีลักษณะกว้าง ๆ กล่าวคือ การนำไปใช้ต้องปรับให้สอดคล้องกับปรัชญา นโยบาย วัตถุประสงค์ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำพระราชปณิธานในพระบรมราชชนก ในการดำเนินภารกิจด้านพัฒนานักศึกษาและกิจกรรมนักศึกษาให้เป็นไปตามจิต

วิญญานของมหาวิทยาลัย ที่ว่า “ ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นกิจที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ เป็นกิจที่หนึ่ง ลภ ทรัพย์ และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้ บริสุทธิ์” ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้อง กับบทบาทหน้าที่ของ มหาวิทยาลัย ตลอดจนความต้องการและ ความสนใจในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาด้วย เพื่อให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาบรรลุ ตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเพื่อสร้างคุณภาพการต่อมหาวิทยาลัย ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำแนวทางของงานชิ้นนี้ไปทดลองใช้จริง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนางาน กิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เปรียบเทียบความคิดเห็น ของนักศึกษา ผู้บริหาร คณาจารย์ ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้ สอดคล้องตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

Prince of Songkla University
Pattani Campus